Ч. 126 Второк 9 (21) червня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. каг. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти полїтичні.

(Чутка о закритю Ради державної. — Торжество Паляцкого в Празї і славяньска ідея. — Ішпаньско-американьска війна. — Непокої в Альбанії і Старій Сербії.)

Деякі віденьскі ґазети, як н. пр. Sonnt. Ztg. нотують чутку, що Рада державна по закіченю нарад квотових буде оголошена закритою. Чутка се досить неімовірна, щоби Рада державна, раз відрочена, була додатково ще закрита, але остаточно в нинїшних часах все можливе. Цїлию нового зарядженя мало би бути то, щоби при відкритю нової сесиї відпали пильні внесеня, поставлені на послїдній сесиї і щоби Нїмцї могли евентуально заняти місце в президиї. Се послїдне значило би хиба, що переговори правительства з нїмецкими партиями довели вже до якогось результату, що не імовірне, бо навіть не було чути, щоби ті переговори на добре зачинали ся, а що ще більше не імовірне, виходило би з того, що правительство хоче рішучо станути по стороні Нїмцїв. Вибір нїмецкої президиї палати послів значив би хиба відопхненє дотеперішної більшости парляментарної і ледви чи навіть дав би ся перевести. Найскорше може бути, що повисша чутка висказує бажанє нїмецких партий опозицийних.

На порядку дневнім стоїть тепер торжество Паляцкого в Празї, з котрим в добру пору сполучили Чехи і „славяньску ідею". Ми сказавши отверго не віримо в нїяку „славяньску ідею", так само не віримо в якусь ідею „романьску", „ґерманьску", „анґльо-саску" і тим подібні ідеї, котрі хиба що найбільше можуть запоморочити уми, але завсїгди позістануть лиш ідеями без значіня, розуміє ся о стілько, о скілько ті, що ними одушевляють ся і ширять їх в своїх зовсїм не „ідеальних" а „грубореальних" цїлях. Для Чехів сполученє славяньскої ідеї з торжеством Паляцкого о стілько має значінє, що они можуть показати Нїмцям на своїх союзників Славян, котрі явили ся на сїм торжестві. А були тут не лиш репрезентанти Славян австрийских як Поляків і Словінцїв але також і Росиян, іменно же був ґен. Комаров з Петербурга, котрий привіз в дарунку від столицї Росиї срібний вінець з написию присьвяченою памяти Паляцкого і адресу славяньского благотворительного комітету. З Росиян були дальше проф. Ґрот з варшавского університету, проф. Ламеньский з петербурского, проф. Фльориньский з київского університету. З Поляків були між иншими проф. Дембіньский і Бальцер зі Львова, проф. Стан. Смолька з Кракова, польский журналїст Лїберат Зайончковский зі Львова, президент міста Кракова Фрідляйн, президент міста Львова др. Малаховский і богато инших. Ґен. Комаров виголосив дуже остру бесїду против Нїмцїв, в котрій желав Славянам, щоби они діждали ся ще другого Ґрунвальду, побитя Прусаків і вибореня солїдарности і свободи всїх славяньских народів. Руські т. зв. сконсолїдовані партиї не вислали до Праги нїкого, бо їм не сподобала ся ческа полїтика, хоч був час, коли они ту полїтику захвалювали і для нас. Чехи поступають консеквентно. Торжество закінчило ся торжественним походом, в котрім взяло участь около 30.000 і покладенєм угольного каменя під памятник Паляцкого.

З поля ішпаньско-американьскої війни все ще нема нїяких вістий о якійсь рішучій акциї. Ходить лиш чутка, що становище Ішпанцїв на Филипиньских островах вже зовсїм страчене. Повстанцї здобули форт над рікою Запоте, а під Санта Круц мав ішпаньский ґенерал Періа піддати ся повстанцям разом з відділом войска в силї 1000 людий. Кажуть, що повстанцї взяли вже 4000 Ішпанцїв в неволю. Розійшла ся в Мадридї також чутка, що Маніля вже скапітулювала, а ґен. капітан Авґусті зложив свій уряд і також піддав ся повстанцям. Вість ся потребує однакож потвердженя.

З Кап-Гаїті телєґрафують до Ню-Йорку, що американьский ґенерал Шаффер станув вже на Кубі і лагодить ся до приступу до Сант хаґо. Рівночасно однакож доносять, що межи повстанцями на Кубі а Американцями прийшло до якогось непорозуміня. Проводир повстанців Ґомез має бути рішучо тому противний, щоби Американцї виступали збройно на Кубі.

Через Льондон наспіла з Вашінґтону вість, що в тамошних верховодячих кругах настало велике невдоволенє з того, що війна веде ся так пиняво і наслїдком того має головно командуючий ґенерал Мілєс уступити. Тай в Ішпанії так само єсть велике невдоволенє. Люди на провінциї бурять ся і домагають ся закінченя війни. Жителї Катальонії оголосили маніфест, в котрім домагають ся заключеня мира.

---

9)

Послїдна воля.

(Із шведского. — Віктора Гуґа Вікстрема).

(Дальше).

Того самого вечера, коли пани поїхали, був я в Реневій комнатї і вибирав з єго ґардероби одіня, щоби їх попакувати в позношені там куфри. Коли я так завистно споглядав на лякеровані черевики до танцю, на єго вишивану шовкову камизельку та на наймоднїйші фраки, межи тими на один червоний з золотими ґузиками, прийшла менї до голови гадка, котру я зараз і виконав.

Ґреґоар був на другій стороні в столовій комнатї і складав там сервіси. Він не міг стояти менї на перешкоді.

Рена одінє було зовсїм як би на мене зроблене. Я хотів пожартувати собі з Ґреґоаром, перебрати ся в елєґантне одінє і здурити єго; нехай би він гадав, що то я Рене.

Але я чекав аж змеркне ся, щоби штука тим лїпше удала ся.

Коли вже в столовій стало досить темно, побіг я до Реневої комнати, убрав ся чим скорше в ясні шовкові сьвітячі панталони, в перлову камизельку, в лякеровані черевики, взяв на шию червону фулярдову хустку і одягнув ся в темний жакет. Я підкрутив собі вуси та зачесав ся зовсїм так як Рене. Кинувши оком в зеркало, переконав ся я, що виглядаю на праву як який джентльмен. Елястичпими кроками став я ходити по сали, розсїв ся відтак на софі і задзвонив срібним дзвінком, що стояв коло мене.

Нїхто не показав ся.

Я задзвонив ще раз, коротко, приказуючи так, як то бувало робив Рене.

Почули ся легкі кроки. То Ґреґоар виставив здивований голову крізь двері і подивив ся по сали, аж побачив мою незначну особу.

— Ґреґоар, курасао [1]) — приказав я таким голосом як Рене.

— Що — о — прикажете — відозвав ся Ґреґоар.

— Чи не чуєш? — Курасао, — сказав я тим самим голосом.

Навикнувши слухати, Ґреґоар не розпитував богато, лиш сповнив приказ і вернув незадовго з карафінкою, налив до чарки і подав.

Я взяв чарку, підніс до губ, але не міг вже випити, лиш став сьміяти ся на цїле горло.

— Вілю — ти злодюго — а ти не встидаєш ся! Так мене дурити! Здойми зараз з себе паничеву одїж! Чи видів хто таке! Така зухвалїсть! Я тебе занадто розвіз, — забурмотів він і потягнув мене за ухо.

Урадований тим, що мені жарт так удав ся, пішов я до Реневої комнати, де вже було темно, і засьвітив там кілька сьвічок. Случайно побачив я себе у великім зеркалї на стінї. Годі менї було не надивувати ся трохи собі самому. То була прецї зовсїм инша одїж як та, до котрої привик був паляч, кельнер і паробок від коний.

Менї так сподобало ся в моїм новім одїню, що я не здоймаючи єго, пакував дальше а то одінє з себе хотів аж на сам послїдок зложити.

Той панич мав множество всїлякої одежі. Господь знає, на що він тілько того набрав в сї самотні сторони. Я працював в потї чола, аж в столовій вибила дванайцята година. Тогди взяв ся я трохи спочивати. Я сїв собі на крісло з поручами як-раз напроти зеркала і закурив циґаро, розуміє ся одно з паничевих — пани курять прецї завсїгди ті самі циґара, що їх слуги.

Коли я так сидів і дивив ся на себе в зеркалї, не думав я анї на хвильку о Івоннї. Моя любов як би з вітрами пішла. Я єї переболїв. Впрочім удало ся менї відплатити ся за зроблену менї ганьбу і я чув ся вповні щасливим. Нехай собі тото горде дівчище бере першого лїпшого стрійка або ідіота! Так обійти ся погано зі мною, свобідним Американцем! Хиба-ж я не виглядав на такого, що міг би

[1]) Курасао (Curaçao) міцна солодка горівка (лїкер), котрий роблять із шкірок окремого рода помаранч, що ростуть на острові Курасао. Остров сей лежить в Караібскім або Антильскім мори, напроти венецуельского побережа і зачисляє ся ще до малих Антиллїв. Він належить до голяндскої кольонії, до котрої зачисляють ся ще острови т. зв. „під вітром" Аруба і Буен Аіре, та острови в малих Антиллях, Саба, Сант Евстатіо і половина острова Сьв. Мартина. На Курасао єсть головне і одиноке місто Віллємстад. Жителї говорять тут мовою званою „Паніаменто", т. є. мішаниною з голяндского, ішпаньского і індияньского.

Остаточний результат виборів до нїмецкого парляменту єсть такий: Вибрано 38 консерватистів, 10 з партиї державної, 85 з центра, 5 з партиї реформової; 10 лїбералів народовців, 32 социялїстів, 13 поляків, 9 диких, 3 з союза селяньского і по одному з партий вольнодумної і сїльско-господарскої та 1 Данця. В 188 округах мають відбути ся тїснїйші вибори.

З Білграду доносять, що в цїлій Старій Сербії і в Альбанії кипить так само межи магометанами як і християнами. Вчера прийшло на чорногорскій граници знову до кровавої бійки. Турків остаточно прогнано і они скрили ся поза свої батериї під Бераном.

Новинки.

Львів дня 20-го червня 1898.

— **Є. Е. п. Намістник гр.** Лев Пінїньский повернув з Ясла до Львова.

— **Цїсарска стипендия.** З початком 1898/9 р. буде надана в академії гірничій в Лубні (Leoben) одна стипендия ім. Франц-Йосифа в річній квоті 300 зр. в золотї. Убігаючі ся о ту стипендию мають внести власноручно написане подане до Єго Вел. Цїсаря і долучити слїдуючі докази: 1) метрику або метрикальний виказ, 2) сьвідоцтво убожества з означенем стану, відносин маєткових і родинних родичів, а в случаю сирітства сьвідоцтво опікунчої власти о убожестві просячого, 3) сьвідоцтво іспиту зрілости з висшої гімназиї або висшої школи реальної, а коли убігаючий ся єсть учеником академії, відповідні сьвідоцтва з відбутих наук, при чім одначе замічає ся, що при рівних услівях мають першеньство ті компетенти, що розпочинають академічні студиї, а передовсїм ті, що окінчили також правничі науки з добрим успіхом. В поданю треба написати, чи убігаючий ся побирає вже яку стипендию, або підмогу з публичних кас і треба єго внести найпізнїйше до дня 31 липня 1898 до ц. к. ґенеральної Дирекциї Найвисших фондів у Відни (K. und k. General-Direktion der A. h. Fonds, k. k. Hofburg, Wien). — Подання надіслані пізнїйше не будуть увзглядненї.

— **Торжество Божого Тїла** після руского обряду відбуло ся вчера зі звичайною величавостию. Богослуженє правив Впр. о. митрат Андр. Білецкий в сослуженю крилошан. В обходї взяли участь п. Віцепрезидент Намістництва Лїдль, радник Двора п. Гільд, староста Корженьовский, представителї унїверситету з відзнаками і ин. Асистувала компанїя 15 полку пїхоти з музикою. Народу зібрало ся як звичайно множество.

— **Ректором львівского унїверситету** на 1898/9 рік вибрано в пятницю професора медицини дра Генрика Кадия.

— **Противжидівскі забуреня.** Є. Е. п. Намістник гр. Лев Пінїньский велїв скріпити войскові асистенциї в Горлицях і Стшижові. До Стшижова вислано також пів шкадрони кінноти. П. Намістник видав обіжник і велїв его оголосити по всїх громадах. Після телеґрафічних вістий минула пятниця і субота спокійно в загрожених повітах.

— **Концерт панни Саломеї Крушельницкої** відбуде ся у Львові ві второк 21-ого с. м. в великій сали Народного Дому, при співучасти пянїстки панни Ольги Окуневскої, учениці М. Лисенка, і хорів Львівского Бояна, з слїдуючою програмою: 1) Кумановский: „Вязанка IV“, хор мішаний. 2) Верді: Арія з опери: Forza del destino, відспіває панна Крушельницка. 3) Лїст: Рапсодия XII, відограє панна О. Окуневска. 4) Лисенко: а) „Тебе моя любко едина“, б) „Коли настав чудовий май“, відспіває панна Крушельницка; 5) Лисенко: „Скорбні думи“, хор мужеский. 6) Падеревский: „Піснь дударя“, відспіває панна Крушельницка. 7) Малят: Пісни люду ческого, хор мішаний. 8) Россіні: Велика арія з опери: „Семіраміди“ відспіває панна Крушельницка. — Цїна місць: фотель 1 зр. 50 кр., крісло первоярядне 1 зр., другорядне 80 кр., партер 50 кр., ґалерия 30 кр. Білетів можна набути в товаристві „Руска Бесїда“, в торговли Димета, а в день концерту вечером при касї.

— **Згуба.** Крилошанин гр. кат. капітули о. Мриц згубив вчера переходячи Бальоновою улицею золотий крилошаньский перстень, висаджуваний брилянтами, вартости 100 зр.

— **З Глинян** доносять, що дня 15-го с. м. переїхав зелїзничий поїзд між стациями Задвірем і Борщовичами будника Павла Кетнера.

— **Конокради.** Львівскій полїциї удало ся онегди наткнути ся на шайку конокрадів, однако на жаль не могла она виновників прихопити. Іменно згаданого дня около 10-ої години рано заїхав до господи Якова Кнозефа за личаківскою рогачкою, незвістний, з міска одїтий, около 30-лїтний мужчина з возом запряженим парою коний з лошадем. Незнакомий лишив конї в господї і не промовивши до господаря нї слова, пішов на місто. Около 12-ої години вернув назад і не заплативши постаєнного і не говорячи нїчого, пігнав скоро в сторону Кривчич. Жінка Кнозефа і его теща пустили ся в погоню за від'їзджаючою фірою і дігнали єї коло коршми в Кривчичах. Тут побачили, як той незнакомий розмавляв живо і потайки з якимись чотирома жидами. Іх неневне поведенє скріпило в обох женщинах пересьвідченє, що дїє ся щось нечистого. Отже на вгад крикнули обі: „злодію, віддай крадені конї:“ Тодї незнакомий і всї чотири жиди кинули ся чим скорше до кривчицкого лїса, а за хвилю зникли в гущавинї, полишивши на дорозї конї і віз. Коршмар разом з обома женщинами почали гнати за ними, але безуспішно. На місци в Кривчичах найшов ся і полїцийний аґент Крижановский і він відставив конї до комісарияту четвертої дїльницї. В суботу вечером зголосив ся на інспекцию полїциї Іцик Кіс, жандарм з Наварії і повідомив, що ті конї суть власностию Антона Дїдича, війта з Волицї коло Пустомит, а украли їх злодїї з пасовиска дня 16 с. м. — Заряджено строге слїдство, аби викрити злодїйску шайку.

Телеграми.

Париж 20 червня. Саріен має піднятп ся утвореня републиканьско-угодового кабінету.

Ґібральтар 20 червня. Капітан анґлїйского парохода доносить, що видів іспаньску ескадру адмірала Камори коло пригірка де Ґата на полудневім побережу Іспанії.

Константинополь 20 червня. Росийский кабінет вислав окружники в справі кретийскій до Льондону, Парижа і Риму.

Мадрид 20 червня. Правительство не одержало ще вісти о капітуляциї Манїлї і о зложеню головної команди ґен. Авґустім. — Мінїстерство маринарки подає до відомости, що до трох місяців буде мати три нові панцирні кораблї готові до служби.

сподобати ся ще зовсїм иншій панні? Я вже не хотів єї, хоч би менї й сама вішала ся на шию!

Нараз ті мої думки перебив якийсь крик. Двері від великого коритаря хтось отворив з лоскотом, в присїнку почули ся тяжкі кроки, двері від столової отворили ся. Мене як би щось приковало до крісла. Що то було?

Крик о поміч — хтось клене по іспаньски — щось тяжкого валить ся на землю — хтось хорчить, як би умирав.

Я вбіг до столової. Там лежав Ґреґоар на червонім коврі, цїлий в крови. Мав пробиті груди штилетом в кількох місцях. Широка струя крови поробила нові взірцї до тих квадратиків і хрестиків на смірненьскій тканинї.

Треба було боронити свого житя. Одним скоком опинив ся в Реневій компатї і вилїз на софу, над котрою висїла его зброя, щоби вхопити револьвер. Але ледви я єго дістав в руки, коли мене хтось з заду вдарив з цїлої сили по голові і я упав на землю.

Я став без памяти. Лиш щось невиразного плело ся менї в голові о кірасао і циґаретах, о Івоннї та о зеркалї. Щось плило менї по плечах, від чогось було менї холодно в голову. Я лежав і качав ся то сюди то туди.

Наконець отворив я утомлені очи. Память вертала поволи назад. Я зміркував, що лежу на якімсь драптивім возї та їду спадистою гірскою доріжкою. Руки і ноги були звязані. Розвора в устах не давала менї й голосу пустити з себе.

Найменший рух головою на право або на лїво робив менї великий біль. Одно, що я видїв, було нїчне небо засїяне мерегкотячими зірками. Одно, що я напевно знав, було, що лежу на якімсь возї, до котрого судячи по короткім ступаню і нїби танцюючім ходї, були запряжені не конї а мули.

Отже то розбійники взяли мене з собою. Та нащо? — То на довший час була моя послїдна гадка, бо я знову омлїв.

Коли я знову прийшов до себе, виджу, що лежу на купі папороти, в кутї якогось будинку, нїби острога, нїби стайнї з грубими мурами і з малими отворами до стрїляня замість вікон; одна половина була передїлена на маленькі стайнї, в котрих було кілька овець.

Я витягнув ся, але карк менї так сціпило, як би менї хто поставив там плястер з майок — від удару підчас нападу. Впрочім руки і ноги, як я то з радостию зміркував по собі, були зовсїм здорові. Я набрав відваги і встав та міг свобідно ходити.

Перше, що я зробив, було то, що я в якійсь кадцї з водою, що стояла в кутї моєї княжої палати обмив собі голову з заду. Богато засхлої крови відмочило ся від дуже густого на моє щастє волося. Здаєсь, що удар кольбою від рушницї в голову з заду зробив менї там досить широку рану. Я змочив свою хусточку від носа і обвязав собі нею голову. Біль щез; лиш ще головою не можна було рушити.

Я вийшов з хати і побачив на подвірю подорожну торбу Рена і якусь велику шовкову хустку звязану кінцями до купи, з котрої виглядав срібний канделябер. Я з цїкавости приступив близше, коли якийсь грімкий голос приказав менї анї не рушитись.

Коли я подивив ся в ту сторону, звідки той голос вийшов, побачив я чотирох мужчин, убраних в живописну одїж араґоньских селян, що сидїли коло ватри і на рожнї при нїм злагодили собі товстий снїданок.

— Рене де Салїєр-Борапнар? — спитав один з них.

— Віллем Лїнкольн Рід — відповів я.

— То що за якась чудацка назва? — перебив він менї.

А він сам говорив якоюсь чудацкою мішаниною іспаньскої і францускої мови?

— То Ви не син маркіза?

— Нї, лиш его слуга.

— Лиш не пускайте нїякого тумана! — Та же я сам видїв Вас, як Ви їхали з своїм батьком і тогди були Ви так само убрані, як тепер.

— Ви хочете сказати, що панич мав тогди на собі отсю саму одїж, що я єї тепер маю на собі.

— Що Ви говорите?

— Що пан Рене єсть в Бордо, і що я, коли пакував его ґардеробу, щоби єї вислати до Парижа, зробив собі лиш жарт і убрав ся в его одїнє.

— Тепер бо вже конець моїй терпеливости. Ви Рене де Салїєр-Борапнар! Кілько би Ви дали, коли би я Вам дарував житє?

— Кілько схочете.

— То що иншого. — А що скажете на примір на пятьдесять тисячів франків?

— Красна сума гроший.

— Отже дасте тілько?

— Ви мене не розумієте. Ви питали ся, кілько би я дав, щоби уратувати своє житє, а я відповів: кілько схочете. Инша річ, чи я би міг дати ті гроші, а з того розуміє ся не буде нїчого. От коли ласка — сказав я, і тимчасом сягнув рукою до кишенї та виймив пів пачки бостанхольских циґареток, — може позволите кілька циґареток?

І пачка циґареток полетїла ему просто в лице.

— Maldito — крикнув він і підняв свій револьвер в гору. То Ви так мало цїните своє житє?

Тогди встав один з его товаришів і успокоїв его. Два другі нїби зачинали сьміяти ся і то мене значно успокоїло. Они очевидно хотїли сьміяти ся з свого проводиря.

Протокол вів ся дальше.

— Та я не казав, що Ви зараз мусите платити гроші, оттак, як тут стоїте; я гадаю, що то повинен зробити Ваш батько.

— Ба, але як дамо ему знати?

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістки.

— Пошукує ся спільника купця до заложеня склепу в місточку в Косівщинї. Інтерес був би добрий, бо розпочало ся копанє нафти. Можна також винаймити льокаль на склеп. Адресу подать Редакция „Народної Часописи“.

— На продаж чотири оправлені рочники „Дїла“ з рр. 1892, 1893, 1894 і 1895. Один рочник по 3 зр. Близшу відомість подасть редакция „Нар. Часописи“.

— На продаж під дуже користними услівями камениця у Львові при ул. Торосерича, ч. 12 (побіч ул. Зеленої). Потрібний капітал 6000 зр. При каменици обширний город, пригідний під будову. Близшу інформацию подасть Редакция „Нар. Часописи“.

А. З. М.: 1) Докладний опис всїх родів сочок знайдете в кождім підручнику фізики, бо сочок єсть всего лиш шість родів: а) пукато-пуката (на серединї з обох боків грубша, до країв тонша); — б) плоско-пуката (з одного боку зовсїм плоска, з другого пуката; — в) пукато-жолобиста (з одного боку пуката, по серединї грубша, боками тонша, з другого боку ніби вижолоблена як ложка); г) жолобисто-жолобиста (з одного і з другого боку вижолоблена як би мисочка, по серединї найтонша, боками, до краю, найгрубша; — д) жолобисто-плоска (з одного боку рівна, з другого вижолоблена, на серединї найтонша, боками найгрубша; і — е) жолобисто-вигнута (з одного боку вижолоблена, з другого вигнута, боками грубша. От і весь опис. Далеко більше треба би Вам розповідати, як роблять ся сочки. Длятого скажемо лиш коротко: з двоякого скла. Одні роблять ся з т.зв. кронґлязу (Krownglas, Kronglas) т. є. скла, в котрім не ма олова. Мішанина, з котрої таке скло роблять, складає ся з 120 частий піску, 35 потаж., 20 соди, 15 крейди і 1 арсенїкової кислоти. Другий рід скла, флінтґляс, має в собі олово, а склад мішанини до него буває всїлякий, після потреби. У всїляких оптичних інструментах складають ся сочки з одного і другого скла на то, щоби образ в них був о скілько можна чистий без барвних обвідок доокола. Роблене сочок єсть дуже трудне, особливо коли розходить ся о великі, бо скло мусить бути незвичайно чисте і без всїлякої скази. Иноді треба топити скло і по кілька разів, заким дістане ся зовсїм чисту груду. Відтак треба сочки дуже докладно після певного обчисленя шлїфувати. Специяльної книжки о тім як роблять ся сочки нема; треба учити ся з всїляких фізикальних дїл, а такі суть: Neumann, Die Haupt- und Brennpunkte des Linsensystems, Leipzig 1866; Zech, elementare Behandlung von Linsensystemen, mathem. naturwissenschaftl. Mittheil. v. Böcklen, Tübingen 1894, B. 2, і богато инших. Само топленє скла і шлїфованє належить знов до технольоґії і тої треба учити ся. — 2) Виробом сочок займають ся: у Відни: оптична фірма Plössl; в Єні: Carl Zeiss, Optische Werkstädte, і Glastechnisches Laboratorium von Schott & Comp.; фірма Merz в Монахові вирабляє флінтґляс. — 3) Науку о сьвітлї (оптику) знайдете дуже докладну в кождім більшім підручнику фізики; можемо Вам поручити н. пр. Müller-Pouillet's Lehrb. der Physik. 1897, другий том, перший відділ, котрий обнимає 1192 сторін дрібного битого друку. Книжки того рода суть дуже дорогі. Цїну подасть Вам кожда більша книгарня. Згадана повисше фізика буде коштувати, коли не помиляємо ся 36 до 40 зр. — **Марн. з Кол.:** Можна служити Господу Богови і на сьвітї, не лиш в монастири. Ви ще за молоді, щоби вже могли сказати о собі, що чуєте в собі зване до чернечого житя і монаших обовязків. Атже самі кажете, що не хотїли бисте сидїти вічно в мурах. А що було би, як би Вам казали сидїти. В монастири треба слухати безусловно, а впрочім де-ж має монах жити як не в мурах? На то він і монах щоби жив в мурах, в монастири. Хочете, щоби Вас вислали до Америки, на місіонаря, але й знов під услівєм, щоби вернути до краю. А що булоби як би Вас там де убили? Місіонар мусить бути на то приготовлений. Хто обібрав ся грибом мусить лїсти в кіш. Впрочім треба би Вам ще довго учити ся, щоби остаточно стати монахом. По нашій думцї лїпше, щоби Ви брали ся до практичного житя, старали ся як найскорше вробити собі яке становище в суспільности, а тогди з вірою і любовию в серци зможете і на сьвітї служити і Богови і людем. — **Б. К. в Б.:** Вашінґтоньский капітоль нїхто не висадив у воздух. Була лиш чутка, що якісь іспаньскі шпіґуни хотїли то зробити; але й та чутка була того рода, що годї їй було повірити і длятого ми єї не потували, а від того, як видите, сьвіт ще не завалив ся, що ми того не зробили. Капітоль той єсть одним з найбільших будинків на сьвітї. Він займає півтора гектара ґрунту (гектар = морґ і три чверти); єсть 229 метрів довгий, а на крилах 99 метрів широкий. В будинку сїм містять ся салї засїдань для сенату і для послів, бібліотека конґресу що має 900.900 томів, ґалерия образів, бюра найвисшого трибуналу Сполучених Держав і т. д. Основу до будинку, в котрім радив би конґрес Сполучених Держав, поклав ще президент Вашінґтон в 1793 р. і назвав сей будинок капітолем. В 1814 спалили єго Анґлїйцї а на єго місци виставлено теперішний будинок, по серединї котрого знаходить ся величезна баня скінчена в 1862, а на нїй статуа свободи, котрої вершок лежить на 93 метрів високо від землї. — (Дальші відповіди пізнїйше).

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

— Післанцем, на котрого можна спустити ся, а котрий дістане від Вас карточку.

— Дуже хитро придумано, але карточка мало що вдїє, бо не дійде до адресата.

— А то чому?

— Бо мій батько лежить десь межи Сан Іґнасіо і Туксоном в Мехіку чи в Арізонї в могилї.

Тамті три розсьміяли ся на цїле горло, а проводир лиш падув ся і вхопив знову за револьвер.

Я вже не важив ся дальше кепкувати собі з него, лиш відозвав ся дуже чемно:

— Позвольте, кабальеро [2]), що скажу Вам кілька слів. Я єсьм Віллем Лїнкольн Рід, анґлїйский паробок від коний у маркіза. Мене взялись жарти і я, коли папича не було дома, перебрав ся в єго одїж, а Ви через то помилили ся, і зловили мене, щоби дістати готівку за ту ласку, що дали менї підводу аж до сего місця. Коли маєте якого післанця, на котрого можна спустити ся, то пішлїть єго зараз до Бораннар, а всї Вам там скажуть, що властитель замку з жінкою і дїтьми поїхав вчера вечером до Бордо, і що та особа, котру Ви були ласкаві забрати з собою до свого замку на отсїй горі, то лиш простий собі паробок від коний.

Тота зовсїм рішуча заява не остала ся без успіху. Проводир шепнув щось до наймолодшого з тамтих трох, і той зараз десь щез.

Я сїв собі коло ватри і завистно глянув на кілька баранячих костий, що пообгризані до чиста лежали в горячім попелї.

— Коли хочете заморити мене голодом, то можете скоротити поступованє і мене розстріляти — сказав я і глянув грізно на проводиря.

Він зрозумів, до чого я то сказав, і дав менї кусень мяса та трохи хлїба.

— Ще й вина — сказав я тим самим голосом.

Він дав менї фляшку Ріоха Кляретте, котру я випив аж до послїдної каплї.

— Ви гадаєте може, що слуги привикли так жити, як іспаньскі робітники? — сказав я щоби єго уколоти. — Але дякую Вам, було добре — додав я, щоби покрити мою зухвалість.

— А тепер ще й кілька папіросів!

І тих дали менї.

— Коли маєте охоту трохи перейти ся, то будьте осторожні — запримітив проводир.

— Я розумію. Що корч то револьвер, що дерево, то рушниця. Я не такий дурний, щоби втїкати.

Я пішов до хати і поклав ся на купу папороти та й заснув твердо.

На післанця треба було довго чекати. Він вернув аж на другий день рано. Показало ся, що я правду говорив. Всї чотири розбійники зійшли ся по снїданку на раду, а відтак закликали мене до себе, щоби менї оголосити вирок.

— Молодий чоловіче, — відозвав ся проводир поважним голосом — Ви сказали правду. Лагодьте ся на смерть. Маєте пять минут часу, щоби змовити молитву до Пречистої Діви і єї сьвятих.

— Гинути? — Таким молодим і коли хоче ся жити? — То не може бути!

— Ти нам нїчого не зробив. Лиш твоє нещасте було, що ти видів нас незамаскованих, і може бути, що знаєш також дорогу до нашої криївки. Нема надії для тебе. Вклякни і моли ся, та попращай ся з сим сьвітом.

Я впав на колїна. — Чи вже таки нема ратунку для мене? — Нема! — Хто знає, а може єсть! Шось менї як би блискавка перелетїло по голові. (Дальше буде).

[2]) Кабаллеро (іспаньске слово) від латиньского caballus (кінь) значило первістно „їздець“, відтак „лицар“. Того самого походженя суть слова „кавалерия“ і „кавалер“.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаічні ч. І. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. І, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві, драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титаївна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки то Черця Шевченка 10 кр., — Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роляида 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).